

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előzetes ár:
Egyedre 2 korona 50 fillér. Felévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Haris-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilvtéri közleményeket:
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

PÜNKÖSD.

Légy üdvöz, poétikus, szép ünnepe; virágos, piros pünkösöd napja köszöntünk. Eljöttél közbünk, szürke embekekhez, eljöttél és magaddal hoztad varázslatos bájad, csodás szépségedet, üde zománcodat és jószágos derűdet.

Légy üdvöz, virágos pünkösöd napja ki elszlotod szívünk felett a borút, lelkünkrol leveszed a szomorúságot, vállainkról a nyűgöt, terhet s pillanatra tisztább, üdőbb atmoszférában érezzük magunkat. Elfeledjük künn a természet ölen, a nagy mindenségben minden fájdalomainkat, keserveinket, elfeledjük a súlyos gondokat, az élet nehézségeit, a sok virág között, a keklő, mosolygó ég alatt, mindent elfeledünk ami fáj, ami bánít, ami sajog.

Tisztának, frissnek, mocsoktalan-nak érezzük lelkünket, ment minden emberi gyarlóságtól, irigységtől, kajánságtól és álszenteskedéstől. Elvesz-nek egyszerűen a rosszindulatok, a káros szenvedélyek s Isten szabad ege alatt örülünk a csendes, nyugalmas egyszerű életnek.

Térítsen magunkhoz ez az egyszerűen bájos, fenségesen gyönyörű piros pünkösöd napja. Tanuljuk meg, hogy az élet nem áll a boldogság, a

jólet, a kényelem és gond nélkül való élés végtelen sorozatából; sok csalódás, sok keserűség, felváltva pillanati örömmel, jut ki osztályrészünkül. Az elégedetlenséggel, a csüggedéssel, a kétségbeeséssel nem érünk célt, istenkáromlással nem visszük előbbre ügyünket, sőt jobban elmérgesítjük, lassan-lassan elidegenedünk embertársainktól, elvesztjük lábunk alól a talajt és esünk, zuhanunk bele a feneketlen örvénybe.

Legyünk elni akarók, nézzünk szembe az élet száz meg száz változataival, a sors csapásait túrjuk erős akarattal, szívós kitartással, legyünk vértelve, páncélozva minden ütést, sújtás ellen, mely ellenünk irányul, mert ha hamar vagy könnyedén elvesztjük energiánkat, akkor mi is elvesztünk. Ha túrni és bizni, szenvedni és remélni nem tudunk, akkor valójában belekerülünk a legzavarosabb helyzetbe s minél inkább akarunk szabadulni a kaózus légkörből, annál kevésse tudunk.

Fogadjuk szeretettel, igaz hittel a virágos piros pünkösöd napjának eljövételét, csüngjünk rajta s feledjük el benne mindazt, ami rosszat érzünk, tudunk és gondolunk magunkban s alakuljon át egész lényünk olyanná, a mely megérdemli az igaz boldogságot.

Legyünk önzetlenekké és nemesekké, legyünk mindig jobbak, mint a körülöttünk élő embertársaink, ne azt mutassuk szüntelen, hogy milyen rossz tud az ember lenni, hanem minő jó lehet, minő jobb lehet, ha ura ön-magának, ha megszabályozza féktelen szenvedelmait.

Légy üdvöz, poétikus, szép ünnepe, ki hivatva vagy átfórnálni az emberi lelkeket, köszöntünk piros pünkösöd napja, a miért alkalmat adsz lényünk meg-nemesítésére, üdvözlünk, hogy erőt, bátorságot önts belénk a sok keserűség elviselésére és biztats, kitartásra serkentsz minket, bevilágítod elménket, kormányozod bölcseségeddel eszünket és megmutatod az egyedüli, helyes, célra vezető utat nekünk.

Két indítvány. Kelemen Béla dr. orsz. képviselő, vármegyénk törvényhatósági bizottságának tagja, két indítványt terjesztett be a vármegyéhez, melyek a f. hó 30-ki meggyegülés tárgysorozatára lettek kitérve. Egyben a két indítványt, terjedelmes megokollással együtt, megküldte Kelemen Béla dr. a megyebizottsági tagoknak is.

Szól pedig az indítványok elsője arról, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága Derekegyháza, Nagymagócs, Sövényháza, Magyartés és Fabiansbestyén községeket megszüntetendőeknek mondja ki olyképen,

csinálnia. Amilyen idegenszerű nekünk a Bajza-féle erőltetett, édkés magyar műnyelvezet, csak olyan idegenszerű volt az hatvan esztendő előtt Petőfinek. S mialatt a 30—40-es évek sok kisebb-nagyobb hírnévre vergődött poétája kapva-kapott az »reményeken«, »abrányokon« és egyéb anyakon és ényeken, Petőfi leszállott a magyar nép zengetes nyelvének mélysegeibe és gyakran nem kis fáradsággal kereste ki a gondolatai kifejezésére alkalmas szavakat. Egy poéta, aki a verseihez nyelvet csinál, amelyet az első hallomásra megért mindenki — igen nagy dolog ez.

Egyszerűen, mint az alföldi mezők pacsirtái, énekel Petőfi a szerelemről. És szerelmes sokszor volt e langlicsú ifjú és többször csalódott, mint nem. De ő hitt a szerelem idvességében s igaz voltában, tisztelője maradt a nőknek és a női becsületnek. A nők iránt való elfogultságot, a szerellemnek peszimizta vagy cinikus felfogását hasztalan

TARCA.

Jókai, Petőfi, Arany.

A nagy triászból. a harmadikat is előfődi immár a sir. Megtért az ősi földbe, amelynek hűségét, dicsőségét zengte a triász mindaddig, míg lantjuk húrjait a halál ketté nem patantotta. Ők hárman Magyarország politikai és kulturális megújításának hőszei voltak s századoknak kell elmúlnia, míg hatásuk alól a jövőendő kor magát emancipálni fogja. Mert ilyen lángelme mint e három férfiú volt, nem született Magyarországon minden században, de a nyugati országokban sem, ahol a világra szóló nagy emberek pedig nagyobb számmal termettek. Ők megmutatták az utat, melyen Magyarország művelődésének haladnia kell s hogy új utakra léphessünk majdan, ahhoz új lángelmék kellenek, akik azokat nekünk megmutassák.

Egész világ választja el egymástól Jókai, Arany és Petőfi egyéniségét. Csak egyben voltak egyikük: a haza forró szerelmében és a nagyságért való munkában. Más és más, általuk először taposott úton járt mind a három, s a három út a halál küszöbén mégis egy állomáson: a halhatatlanság pályaudvarán futott össze. Most már nyugosznak ők, a nagy fiak, dúló csaták után és sirjuk felett egy nagyratörő nemzet soha nem szűnő bálmulatának és haláljának glóriája lebeg.

Petőfi költészete, gyönyörű, irdatlan erdőség, melyben főírások állanak buja pazsit közepette. Fantáziája erőteljesebb mint a világ legtöbb nagy poétájé, s lelkét oly sok nagy gondolat foglalkoztatja, hogy úgy tűnik fel egyszer, mintha azokat megfelelő formába nem tudta volna önteni. Különösen látszik ez költő pályafutása kezdetén, amikor a verseihez magyar nyelvet is kellett

A legkiválóbb tanárok és orvosok ajánlják, mint hathatós szer:

bajainál úgy mint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánljatik.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, elavollítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izsadaat. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerengikint 4 koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden árcsúcsnál legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc)

hogy e községek — Sövényháza kivételével — mind Szentes területéhez csatolassanak, — az utóbb nevezett község határterülete pedig Csanytelek, Mindszent, Kistelek, Sándorfaiva, Algyó és Tapé községek között osztásuk meg.

Hogy a kérdéses községek illetén bekebelezése megtörténhessék, erre nézve az indítványozó, az alispán elnökléte alatt, egy bizottságot javasol kiküldeni, mely az összes érdekeltek meghallgatása után, részletes javaslatokat a f. évi deczemberi megyegyűlés elé terjesztendő.

Látnivaló ezekből, hogy az indítványozó rendkívül bőkezűen kíván különösen Szentesről gondoskodni, és bárha eszméje nem új, mert hiszen ezt a kérdést már Sima Ferencz bevonta népszerűség-keresésének fegyvertárába — de mindenesetre annyira megvesztegette, hogy — ha ez úgy menne, egyszerűen, megyegyűlési határozattal, ahogy az indítványozó gondolni látszik, úgy mi már a Sima Ferencz hasonló akciójának is társaul szegődünk volna, miután az, hogy ki indítványhoz, ott, ahol Szentesnek valamely előny vihatható ki, — nálunk egyáltalában nem jön soha tekintetbe.

De hat nagy bökkenője a terv kivételének és így az indítvány elfogadásának, vagy elfogadása esetén perfektualitásának is az 1886. évi XXII. törvények, melynek 157. §-a világosan megmondja, hogy, ha valamely község mint pusztá akar valamely községhez közigazgatásilag csatlakozni, az e végett folyamodék kötelesek bebizonyítani, hogy ezen átalakulást a községi lakosok és birtokosok azon része kívánja, mely a község összes egyenes államadóinak felénél nagyobb részét fizeti, és hogy azon kötelezettségeket melyek a község eddigi állásában rájuk hárultak, elégséges szellemi vagy anyagi erők hiányában teljesíteni nem képesek; — míg a 158. §. szerint a belügyminiszter, a törvényhatóság

meghallgatásával vagy annak felterjesztésére csak akkor rendelheti el egy községnek szakaszt tényleg befoglalni venni a megyei úthálózatba — épp most terjeszti a f. hó 30-ki megyegyűlés elé.

Az indítvány első része azonban egyenesen Szentes érdeke ellen van, mikor a szentes orosházi útát törülteni javasolja a megyei úthálózatból, holott ez útnak műtűttá kiépítése el is van már határozva.

És aligha tévedünk, mikor Kelemen Béla dr. két indítványa között azt az összefüggést találjuk, hogy az első indítványában Derekegyháza, Mágocs Tés, Fabián Szenteshez csatolással és ezzel Szentesnek rendkívül bőkezű megajándékozását azért javasolta, hogy így a figyelmünket attól, amit tőlünk elvenni akarna, elvonja.

Mert nagyon megvesztegető gondolat az, hogy a nevezett községek idecsatolásával a községi pótdadónk 50 százalékra fogna lepadni, csakhogy ez sem Kelemen Béla dr. tól, sem tőlünk, sem a megyétől, sem a belügyminisztertől nem függ és ha a községek nem akarják, kihivetetlen is. Ellenben ha e képzelhető, el nem érhető nagy előny megtervezést bennünket és megszavazzuk a második indítványt, no, annak az ostorhegye rajtunk, a mi Derekegyháza és Mágocsmenti tanyatulajdonosaink csattan el.

Mit ér nekünk az el nem érhető előny azért, hogy két szomszédos községnek, Derekegyházának és Mágocsnak műtűttal Szenteshez bekötését elvezessük?

Hat ezért lesz jó, ha a szentesi megyebizottsági tagok nem mennek lépre az indítványoknak.

ami már ekkor megígérte a horgosiaknak, hogy a községek területén átvonuló útszakaszt tényleg befoglalni venni a megyei úthálózatba — épp most terjeszti a f. hó 30-ki megyegyűlés elé.

Az indítvány első része azonban egyenesen Szentes érdeke ellen van, mikor a szentes orosházi útát törülteni javasolja a megyei úthálózatból, holott ez útnak műtűttá kiépítése el is van már határozva.

És aligha tévedünk, mikor Kelemen Béla dr. két indítványa között azt az összefüggést találjuk, hogy az első indítványában Derekegyháza, Mágocs Tés, Fabián Szenteshez csatolással és ezzel Szentesnek rendkívül bőkezű megajándékozását azért javasolta, hogy így a figyelmünket attól, amit tőlünk elvenni akarna, elvonja.

Mert nagyon megvesztegető gondolat az, hogy a nevezett községek idecsatolásával a községi pótdadónk 50 százalékra fogna lepadni, csakhogy ez sem Kelemen Béla dr. tól, sem tőlünk, sem a megyétől, sem a belügyminisztertől nem függ és ha a községek nem akarják, kihivetetlen is. Ellenben ha e képzelhető, el nem érhető nagy előny megtervezést bennünket és megszavazzuk a második indítványt, no, annak az ostorhegye rajtunk, a mi Derekegyháza és Mágocsmenti tanyatulajdonosaink csattan el.

Mit ér nekünk az el nem érhető előny azért, hogy két szomszédos községnek, Derekegyházának és Mágocsnak műtűttal Szenteshez bekötését elvezessük?

Hat ezért lesz jó, ha a szentesi megyebizottsági tagok nem mennek lépre az indítványoknak.

A népoktatás reformja.

Berzeviczy Albert közkutatásügyi miniszter nagyfotosságú, sőt korszakalkotó népoktatási reformot készít elő abban a tör-

keressük nála, amely pedig oly nagy mértékben megvan az akkori francia költőknél és Heineknél, aki akkor már magasan ragyogó csillagzat volt a világirodalom égboltozatán.

Cs. dalatos, hogy a szerelmes, természetes, nyugodt, lírai egyéniség mellett megtért a világ egyik legszilajabb politikusa, legvakmerőbb forradalmára. Izzó szeretete a szabadságnak és izzó gyűlölete a szolgaságnak a régi rendnek és mindennek, ami nem szabad és világos. A forradalmi, a társadalom ferdeségei és bajai felett tépelődő Petőfit az Apostol című művéből ismerjük meg, amely művét — mely egyike a világirodalom legjelesebb alkotásainak — nem méltatták még kellően. Az olyan hართalan szabadsági vágy, az ideális felforgatásnak és égig csapó tüzei való vallása és hirdetése — csak katasztrófa elé vehetik a halandót. Ha Petőfi el nem vész a csatatéren, bizonyosan egy osztrák börtönben vagy a vérpádon fejezi be életét — mert megalkudni nem tudott és nem akart.

Nemcsak mi magyarok, de a szocialisták is teljes joggal hirdetik őt magunkénak. Mint a széles medrében nyugodt méltósággal hömpölygő folyam, olyan az Arany János élete és költészete. Pedig de sok fájdalom, keserűségének hajója hasított mélybe a folyamon — mégis összecsaptak ismét a nyugalmas hullámok a sebek felett és folyt, folyt előre a nagy víz, áldást és

életet kelteve, amerre ment. Toldyval kezdte és aki az igaz, egyszerű és nemes magyar költészet kedvelője, az ma is Toldi első énekét tartja legelső művének. De számos évtizeddel a Toldi után gyönyörű reneszánszban lett része az öregség fele haladó poétának, balladái mind megannyi gyöngye a világirodalomnak. A forma és erő kiacélosodott munkái e balladák.

Arany János tipikus fia volt a nehéz, barna magyar földnek. Szenvedélyei őt soha el nem ragadták, nem küszölt fel az örömök Jakob lajtorjáján és nem zuhant soha a kétségbeesés örvényébe. Nyugalmas külső körülmények között igyekezett élni, csendes meleg otthonában érezte jól magát s inkább borongós volt, mint vidám. Itt-ott, a szabadságharc leveretése után s amikor élete végén sok testi s lelki szenvedés gyötörté, szivetrázó panasz jajdult fel a hurján, de ez is inkább szomorúsággal, mint szenvedélyes ségével ragadta meg az embert.

Neki is, mint Jókainak hosszú életet adott az Isten. Láttá, mint vesződik kabultságából a levert nemzet s óriás csizmákat öltve halad a modern kultúra felé. De ő nem tudta magát jól beletalálni ebbe az új világba. Arany János idegennek érezte magát a gőz és villamoság korszakában, az aszfalt helyett többre becsülte a végtelen magyar róna porát és sarat, a kacér paloták helyett a kerttel övezett falusi házikót.

Jókai fiatal maradt élete végéig. Nagy

lelke, amely telve volt tudással és érzéssel, felszívta az újat s a legutóbbi tíz-tizenöt év óta irt műveiben a modern élet kereteibe illeszkedett bele. Ezek a művek is éppen olyan gyöngyci az irodalomnak, mint a régiek voltak.

Ugyanaz a szerény, idealista, becsületos, álmódzó szellem maradt Jókai Mór, mint amikor nemes hévétől elragadtatva, 48-ban a forradalmi parthoz csatlakozott. Hitt az emberekben, hazájának jövőjében s az istenben. Hitt és neki volt igaza.

Nem hiába, hogy ő élt legtovább a triaszban, a legtöbbet köztűtt ő dolgozta. Mint regény és drámaíró, költő, újságíró és politikai szónok szédületesen nagy és sokoldalú munkálkodást fejtett ki. Nem volt a napnak egy órája, melyet ébren töltve, fel nem használt volna. Hanem irt, szólót és rózsákat ültetett. Isten áldása volt az életén.

Babérból s anyagiakból is neki jutott a legnagyobb rész, nemcsak a munkából. De sem az egyik sem a másik nem volt kellő megjutalmazása az ő világra szóló munkálkodásának. S ha a halás nemzet milliókat rakott volna lábához, ezzel sem róttá volna le a tartozását.

Jókai ezerszer többet adott hazájának, polgártársainak, mint ezek neki.

Sírba dőlt a nagy triász, a hősök elmultak.

Kádár László

vénytervezetben, melyet most bocsátott a nyilvánosság elé s amelynek megvitására az egyházak vezetői, a képviselőház tagjai és a szakértők köréből egybeállított ankétet hívott össze f. hó 27-rc. A törvényjavaslat-tervezet alapszavait a közoktatásügyi miniszter saját szavaival így ismertette az 1896. évi tanügyi kongresszuson: »A népnevelési törvény revíziójának súlypontja leginkább az adminisztratív rendelkezéseken nyugszik. A nemzeti irányú népoktatást az állam befolyásának hatályosabb biztosítása, az államellenes iskolai érzelmek sikeresebb megakadályozása, a tanítóképzés államosítása, a tanítóképzésnek intenzívebb és extenzívebb végrehajtása által lehet és kell biztosítanunk

A törvényjavaslat tervezete ennek a programnak tökéletesen megfelel. Nem megy ugyan el a népoktatás államosításaig, de nemzeti vé teszi az iskolát, fokozott mértékben kívánja érvényesíteni a magyar nyelv oktatását a felekezeti iskolákban is, lehetetlenné teszi a magyar nyelv kötelező tanításáról rendelkező régi törvény kijátszását se célból a felekezeti tanítóképzést az állam közvetlen felügyelete és ellenőrzése alá helyezi. A törvénytervezet, amely valóban korszakkalkító reformot van hivatva életbeléptetni, igazi hátlára kötelez mindenkit, aki a nemzeti állam eszméjének híve és barátja, B e r z e v i c z y Albert közoktatásügyi miniszter iránt.

A törvénytervezet indokolása azzal a megdöbbentő tényvel kezdődik, hogy a népiszkolai törvény életbeléptetése óta, tehát 35 év alatt, az anyaország lakosságára nem volt akkora hatással, mint ahogy a nemzeti állam kiépítésének minden igaz híve óhajtaná. Még mindig jó 40 százaléka a népességnek nem beszéli a magyar nyelvet. Teljesen indokolt tehát, ha a népiszkolai oktatás reformját a nemzeti nyelv tanításának intenzívebbé tételében keresi a javaslat. Ezt a célt pedig a következő intézkedésekkel iparkodik előmozdítani és elérni.

Mindenekelőtt a tankötelezettséget reformálja, amennyiben a nagymértékű és megokolatlan iskolamulasztásnak veszi elejét azzal, hogy pénzbüntetéssel sújtja azt a szülőket, gyámot vagy gazdát, aki a gondjaira bízott gyermeket nem járattja iskolába, vagy az iskolától ok nélkül visszatartja. Kötelességévé teszi a szülőnek, hogy azokat a gyermekeket, akik a népiszkola mindennapi tanfolyamának elvégzése után sem sajátították el a legszükségesebb tudnivalókat, hat éven túl még egy évig keli iskolába járattaniuk.

A javaslat másik fejezete az elemi népiszkola két tagozatáról, a mindennapos tanfolyamról és a hároméves ismétlődő tanfolyamról rendelkezik. Elrendeli, hogy a hittant kivéve, amely, a magyar nyelven kívül, a szer tartási nyelven is tanítható, az állami népiszkolában minden kötelezett tantárgy magyarul tanítandó. A nem állami elemi népiszkolák tanítási nyelvét az iskolafentartók állapítják ugyan meg, de ha valamely nem magyar tannyelvű elemi népiszkolában a növendékeknek legalább húsz százaléka magyar anyanyelvű, a magyar nyelv is mint tannyelv használható. Az iskolafentartó csak a miniszter engedélyével változtathatja meg a tannyelvet. Fontos intézkedése ennek a fejezetnek az is, hogy a nem magyar tannyelvű elemi népiszkolában a magyar nyelv kötelező tanításának olyan tételeiben kell történnie, hogy a nem magyar anyanyelvű gyermek az

elemi népiszkola tanfolyama alatt a magyar nyelvet annyira elsajátítsa, hogy gondolatait magyarul tisztán és világosan ki tudja fejezni, tudjon folyékonyan magyarul olvasni, írni és számolni.

A javaslat harmadik fejezete a községi és felekezeti tanítók fizetését rendezi oly módon, hogy a rendes tanítók és tanítónők fizetése legalább 800 korona, a segédtanítóké 600 korona. Az ötödéves korpótlék 100—100 korona. Ha az állam valamely községi vagy felekezeti tanító fizetéséhez 120 koronát meghaladó állami segítséggel járul hozzá, a tanító kinevezése a közoktatásügyi miniszter jóváhagyásától függ. Ha az állami segítség 800 korona, az illető tanítót a miniszter nevezi ki.

A tanítók fegyelmi ügyeinek kérdéséről is fontos intézkedéseket tartalmaz a javaslat, elrendelve, hogy tekintet nélkül arra, vajjon a tanító fizetésének kiegészítésére van-e államsegély engedélyezve, vagy nem, a közigazgatási bizottság foganatosítja a fegyelmi eljárást: 1) ha a tanító elhanyagolja a magyar nyelv tanítását; 2) ha a kormány által tiltott könyveket használ; 3) ha államellenes irányt követ, ha az állam alkotmánya, egysége, nemzeti jellege ellen beszél, ír, vagy tesz valamit, akár az iskolában, akár azon kívül. Ha a fegyelmi eljárás során beigazolják, hogy a magyar nyelv tanításában tapasztalt eredménytelenségnek nem a tanító szándékos mulasztása, hanem képességeinek fogyatékossága az oka, a tanító nyugdíjazandó. Ha ezen okok miatt kell valamely felekezeti, vagy községi népiszkolai tanítót állásától elmozdítani, az új tanítót a miniszter nevezi ki, az iskolafentartó megkérdezése nélkül, a hitfelekezetek által fenntartott népiszkolákat illetően azonban oly korlátozással, hogy a kinevezendő tanító az iskola jellegének megfelelő vallásfelekezethez tartozzék.

Ha valamely községi vagy felekezeti iskolának már két ízben mozdított el a tanítója fegyelmi állottal, a miniszter megszüntetheti az iskolát és helyébe állami iskolát állíthat. Minden népiszkolai tanító esküt tesz arra, hogy az ország alkotmányához hű lesz s a népoktatási törvényeket megtartja. Ez eskü letétele nélkül az országos tanító- és nyugdíjintézetbe senki sem léphet be s senki állam segélyvel pótoló fizetést nem vehet föl.

A javaslat negyedik fejezete a tanítóképzés reformjáról intézkedik. A javaslat szerint a felekezeti tanítóképzők alapvizsgálatára a kultuszminiszter kormány képviselőt küld, akinek kötelessége meggyőződést szerezni arról, hogy a tanítójelölt a magyar nyelvet oktatóképeséggel bírja. Még sokkal szigorúbb és hathatósabb az állami ellenőrzés a tanítóképzési szakvizsgálatnál. Ez a szakvizsgálat esszenti csakis állami tanítóképesítő szakvizsgáló bizottság előtt tehető. A felekezeti iskoláknál ebben a bizottságban egyenlő számmal vannak a miniszter által kinevezett, és a felekezeti főhatóság által kinevezett tagok. Egyik elnökét a miniszter nevezi ki, a másikat az egyházi főhatóság. Ezentúl nem fog megtörténni, hogy oly jelölt kapjon tanítói oklevelet, aki nem tökéletesen beszél magyarul.

A javaslat ötödik fejezete az állami tanfelügyelet tökéletesítését célozza oly módon, hogy a miniszter a tanfelügyelők mellé, a szükséghez képest, megfelelő számú iskolafelügyelőt alkalmazhat. Ezek szintén állami felügyeletet gyakorolnak az iskolákban.

Az új törvény szerint a tanfelügyelő a tanítókat, kisebb hanyagság vagy engedelmesség esetén, tíz koronáig terjedő bírsággal sújthatja.

Kivándorlás, visszavándorlás és telepítés, illetve parcellázás.

Nem hiszem, hogy lenne fontosabb és gyorsabban megoldandó kérdés Magyarországon, mint a kivándorlás és visszavándorlás ügye és az ezekkel szoros összefüggésben levő telepítési, illetve parcellázási kérdés. Sőt ma már azt hiszem, határozottan lehet állítani, hogy e három fontos, közgazdasági életünkre nagy horderevvel bíró kérdés megoldása másképpen nem is képzelhető el, mint ha mindhárom kérdést egyszerre és együttesen intézik el az arra hivatott szakemberek. Egyik a másik nélkül meg nem oldható, mert sem a kivándorlás megakadályozása, illetve redukálása, sem pedig a visszavándorlás elősegítése másképpen, mint a telepítés, esetleg parcellázás útján kereshető nem vihető.

A ki utánajárt és kutatta a kivándorlás okát, az arra a meggyőződésre kellett, hogy jöjjön, hogy a kivándorlók 65—70 százalékat nem a megélhetési kényszer viszi Amerikába, mint a 80-as években és a 90-es évek elején, hanem a földéhség és a hirtelen meggazdagodási vágy, amely különösen a törzsgyökeres magyarság körében lépett fel jésztő mértékben. A megélhetési viszony csak a többséget kényszeríti Amerikába, de ma már ott sem oly rosszak a viszonyok, hogy a munkabíró férfiak tízezrei kénytelenek lennének elhagyni hazájukat, mert a tót vidéken a beözönlött amerikai pénz következtében teljes jólét uralkodik és a föld értéke hihetetlenül megráglut és a többség kezd lejjebb húzódni a magyar lakta vidékre, ahol hihetetlen magas összeget fizet egy-egy katasztrális hold szántóföldért, a melyet Amerikába kivánczó magyar családoktól vásárol össze.

A nemzetiségek által leginkább lakott vármegyékben, mint például Zemplén, Ung, Ugocsa, Bereg és Maramaros vármegyékben a kivándorlás teljesen a jobb módú magyar lakosság körében uralkodik, míg a szegény és teljesen vagyontalan orosz nép otthon marad és művelni természetlen, kopar földjét, a mely pedig nem adja meg neki még a mindennapi kenyeret sem. És mégis marad. Szántja, veti a mostoha földet, a magyar haza földjét. Nem fogja el a kapzsiság ördöge, hanem izzad idehaza, verejtékkel áztatja kopar földjét és marad idehaza.

A vagyonos magyar nép pedig megy Amerikába, idejének nagy részét lenni tölti a bányákban, magába szívja az egészségtelen levegőt, szerez pár garast, s ha hazajön, itthon mindenféle egészségtelen tanokat hirdetve, maga is beteg, kerül a munkát és lesz szocialista vagy munkakerülő aszerint, a mint könnyebben jut kenyerhez. A legveszedelmesebb méreteket az utóbbi időben a kivándorlás a dunántúli és Duna-Tisza közén fekvő vármegyék lakosai között öltötte, a kik a magyarságnak úgyszólván színe-javát képezik, és a hol pedig a megélhetési viszonyok a lakosságra nézve nem olyan kedvezőtlenek. A démon azonban itt is felkereste őket, ígért nekik mindent és ezek a boldogtalan emberek mindent készpénznek véve, eladogatták kis birtokukat, hazukat, vagy szőlőjüket és minnek egy idegen, ismeretlen világrészebe szerencsét próbálni. Az állam álljon elő egész tekintélyével és vessen gátot a kivándorlásnak, a mig nem késő.

A birtokokat, amit eladnak, vegye meg az állam és telepítse le rajuk az Amerikából visszavándorolt egyéneket, akik földhöz jutva, talán itt maradnak a hazai rögön.

Üdvös dolog lenne, ha a kormány a parcellázásra is több gondot fordítana. Például az állam nagy birtokot, amely 2400 kat. holdnál nagyobb és ha nem egy határban is fekszik, nem engedné egy bérlelni kiadni, hanem a 2400 holdnál nagyobb területet kisparcelláknak adnak bére: Így lehetne a földműveléshez szokott és ahhoz értő pol.

gírságot itthon tartani és megélhetéséről gondoskodni. A földirtóknak mindegy, akár egy embertől kapja a bérösszeget, akár aztól. Ő meg nem rövidül, sőt sok esetben sokkal jobban jön ki és azonfelül a haszna még az is, hogy a köztcherviselésnél a község lakosai is könnyebben és nagyobb mértékben képesek kötelezettségeiknek minden megerőltetés nélkül eleget tenni.

Igy azután elejét lehet venni a most nralkodó állapotoknak, hogy vannak egész községek, a hol a férfi népségnek csak az örege és apraja van itthon, a munkát bíró elem pedig Amerikában hajszolja a jó szerencsét.

Az államkormányzat vegye a kezébe az ügyet és a társadalomnak jut a feladat, hogy az államot ebben a fontos és nehéz feladatában magyar emberhez illő hazaszeretettel támogassa.

Ez most a legégetőbb seb, ezt hegeszszük be legelőször is.

Ujdonságok

Szentes, 1904. május 19.

— Isteni tiszteletnek rendje a reform, egyházban a pünkösdi ünnepeken. Pünkösöd első napján a templomban predikál Futó Zoltán lelkész, úrvacsora beszédet tart Gerőcs Lajos lelkész. A derekgyházi tanyai iskolában predikál és úrvacsorát oszt Pap Lajos körlelkész. — Pünkösöd második napján a templomban predikál Márk Ferencz legátus, úrvacsorai beszédet tart Pap Lajos körlelkész; — d. c. 10 órákor a vármegyei közkörházban az ev. ref. betegek számára, 11 órákor pedig a Szentes város által fenntartott szegény menházban ápolt reformátusoknak isteni tiszteletet tart és úrvacsorát oszt Futó Zoltán lelkész. — Délután mindkét napon a legátus predikál a templomban.

— A Duna-Tisza-csatorna az iparkamaránál. A szegedi kereskedelmi és iparkamara f. hó 19 én tartott teljes ülésében foglalkozott a Duna-Tisza csatorna ügyével is és pedig olyan szellemben és irányban, mely homlokegyenest ellenkezik vidékünk közgazdasági érdekeivel. Az történt nevezetesen, hogy a kamara teljes ülése helyesléssel fogadta az elnökségnek azt a napirend előtt tett javaslatát, hogy a kamara midtson mozgalmat a Duna-Tisza csatorna mielőbb való létesítése érdekében és Szeged város hatóságával együtt közelebb értekezletre hívja össze a csatorna által érintett vidék, valamint a Marosvidék érdekeltségét, mely értekezlet elé emlékirat lesz terjesztendő annak a datszerű kitüntetésére, hogy a szegedi végponttal építendő csatornának melyek az előnyei és milyen nagyok azok a fontos közgazdasági eredmények, melyek e mű létesítése által egy nagy vidék jelentékeny ipari, kereskedelmi és forgalmi fejlődésében elérhetők. Ehhez képest megbízást kért és kapott az elnökség arra, hogy ezt az akcióit a kamara nevében kezdeményezhesse és megnyerve annak az érdekeit tenyezőket, a kormányhoz felterjesztést tessen a tervezett csatornaépítést gyors és oly irányú megoldásért, mely az országos közérdekek mellett, a kamarai kerület életbevágó érdekeit fogja szolgálni és előmozdítani. — A kamaránál hozott ebből a határozatból világosan kitetszik, hogy az viszhangja annak az akciónak, melyet lapunk szerkesztője, a kérdéses csatornának olyan irányban való mielőbbi kiépítése érdekében, hogy az Csongrádnál torkoljék a Tiszába, — a csongrádmegegyi gazdasági egye-

sületnél és Szentes város képviselőtestületénél megindított és amelylyel a f. hó 30-ki meggyűlés is foglalkozni fog. Annál inkább szükséges, hogy a törvényhatósági bizottság imponáló erővel lépjen sorompóba vidékünk közgazdasági érdekei megvédésére.

— Iskolaszéki gyűlés. A Szentes városi iskolaszéki, a f. hó 20-án, Kiss Zsigmond elnökletével tartott gyűlésében egy, a polgári leányiskolával kapcsolatos, két évi tanfolyammal tervezett nőipariszkola létesítésének eszméjével foglalkozott, melyben a leányok a női fehér- és ruhavarrásban, valamint más női kézimunkákban is olyan kiképzetést nyerének, hogy aztán — szükség esetén, ezeket a foglalkozásokat, kenyérkeresetképpen, iparszerűen is űzhessék. Ez a női ipari tanfolyam, a város megterhelhetése nélkül, a Bartha-féle alapítványnak rendeltetésére céljára való átadásával is létesíthető volna és az iskolaszék elhatározta, hogy erre nézve előterjesztést tesz a városi közgyűléshez. Foglalkozott az iskolaszék azzal is, hogy a város külterületi tanítóit közül azok, akik még nem végezték eddig el, folyamodjanak a gazdasági nyári tanfolyamra való felvételükért és minthogy ez ideig e részben semmire sem ment az illető külterületi tanítókkal szép szóval, most felelősség mellett utasította őket arra, hogy folyamodványaikat — továbbítás végett — f. hó 28-ig az iskolaszéki elnöknek benyujtsák.

— Iparkiállítás Vásárhelyen. A f. évi augusztus 14-től — 28-ig, ipari és mezőgazdasági kiállítás lesz a szomszédos Hódmezővásárhelyen, amivel az ottani társadalmi és helyi érdekeltség egy régi óhajtaása teljesül. A kiállítás megvalósítására az első ösztönt a városi törvényhatóságnak haterkezésekor a szegelyi adta meg, melyet Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter ötezer, Tallian Béla főmivvelésügyi miniszter négyezer koronás adományai követtek. A kiállítás helyi jellegű lesz, az iparosok azonban a szegedi iparkamara egész területéről, tehát Szentesről is résztvehetnek a Hódmezővásárhelyen nem üzött iparágak köréből, a mezőgazdasági gépjárműk pedig az ország minden részéből kiállhatnak. A kiállításra mar eddig nagy számban jelentkeztek úgy az iparosok, mint a gazdák, előbbiek 450 c, az utóbbiak 200-an. Igen gazdag eredménynek ígérkezik a kiállítás, melyen a vásárhelyi gazdaközösség országos hírű fötenyésztését mutatja be. Karolyi Imre grófnak magocsi uradalma szintén nagy anyaggal veszt részt a kiállításban. A kiállítás védnöke: dr. L. U. K. a c s György főispán, elnöke dr. Szalay József rendőrfőkapitány, harminc tagból álló igazgatóság és 130 tagú intézőbizottság élén. Szepnek ígérkezik a kiállítás női kézimunkaosztálya, melyet Rittné Gábris Agnes nőegyleti elnöknő és 25 tagú hölgybizottság rendez.

— Pályázatok a városnál. A Szentes városnál megücsedett, 1600 koronával javadalmazott ügyézi és évi 800 koronával javadalmazott szegényemedekekhi gondnoki állásra hirdett pályázatot, f. évi június hó 6-án, délután 5 órákor lejáró határidővel, Cicatricis Lajos dr. alispán, mint a városi tszujtószeik elnöke. A kellően felszerelt pályázati kérvények, a fentjelzett határidőig az alispáni iktató hivatalnál nyujtandók be. A pályázás közelebbi feltételeit lapunk mai számanak erre vonatkozó hivatalos hirdetményében találják az érdeklődők.

— Házasság. Dr. Péter József bécsi főorvos f. hó 23-án lép házasságra Karolyi Ella kisasszonnyal, Károlyi Mór dr. bécsi jeles főorvos nővérével. A házassági frigyvet a legszűkebb családi körben ünneplik meg és a legelső házasságkötés után az ifjú pár azonnal elutazik Szentesről.

— Hivatalvizsgálat. Dr. Hamza Géza szegedi kir. törvényszéki elnök négy napot töltött Szentesen, az itteni kir. járásbírószágykezelésének vizsgálatával. A kir. törvényszéki elnök tegnap utazott haza Szentesről Szegedre.

— Művészestély. H. Novák Irén a kolozsvári színház tagja, Guthy Sarolta énekművésznő és Novák Arpad művészi hangversenyére és színelőadására, melyet ma este rendeznek a színházteremben, yjból felhívjuk olvasóink szíves figyelmét. A nevezettek néhány nap előtt Oroshazán rendeztek ilyen színhazi estélyt, még pedig olyan nagy sikerrel, hogy meg kellett igényük, miszerint köitűjtkban még egyszer visszatérnek Oroshazára. A kis művészarszóság most erdélyi körútra indul tőlünk és közönségünk igen kellemesen szórakoztató estét szerez magának nia, ha a színházat látogatja.

— Az ipartestületek portómentessége. A kereskedelmügyi miniszter az ipartestületekkel való közlés végett arról értesítette a szegedi kereskedelmi és iparkamara, hogy az ipartestületek részére portómentességet engedélyezett a következő esetekben: 1. Midőn első fokú iparhatósági minőségűkből folyólag irnak, a feltétlenül portómentes hatóságok — hivatalok és községekhez, tovább a községi előjáróságokhoz, jegyzőkhöz, körjegyzőkhöz és rendezett tanácsú városokhoz, végül az ipartestületi tagokhoz — nem ajánlott leveleket, levelezőlapokat, valamint iratsomagokat portómentesen küldhetnek, mely portómentesség a helyi forgalomban is igénybe vehető. 2. Iparképesítési ügyekben az építőmesteri képzettség megvizsgálására szervezett budapesti bizottsághoz, tovább a kőműves, kőfaragó- és ácsmesteri képzettség megvizsgálására szervezett bizottságokhoz; ipartestületi ügyekben egymáshoz, a kereskedelmi és iparkamarákhoz, a főszoalbi-rákhöz, a rendezett tanácsú városok tanácsaihoz a törvényhatósági joggal felruházott városok rendőrkapitányaihoz és a székesfővárosi kerületi előjáróságokhoz, — nem ajánlott leveleket és levelezőlapokat valamint iratsomagokat portómentesen intézhetnek. Ez a portómentesség helyben nem, hanem csakis tavolsági forgalomban vehető igénybe. A leirat fölőhívja a kamarát, hogy a kerülete ipartestületeit arról is értesítse, hogy az általuk szolgalt ipari érdekek gyorsabb és hatékonyab elátása céljából kívánatosnak tartja, miszerint mindennemű eleje terjesztett ügyekben, melyek az ipartestületben képviselt iparok fejlesztésére vonatkoznak, előterjesztéseiket jövőre ne közvetlenül, hanem a kerületükre nézve illetékes kereskedelmi és iparkamara útján tegyék meg, mely úton fognak elhatározásról értesülni.

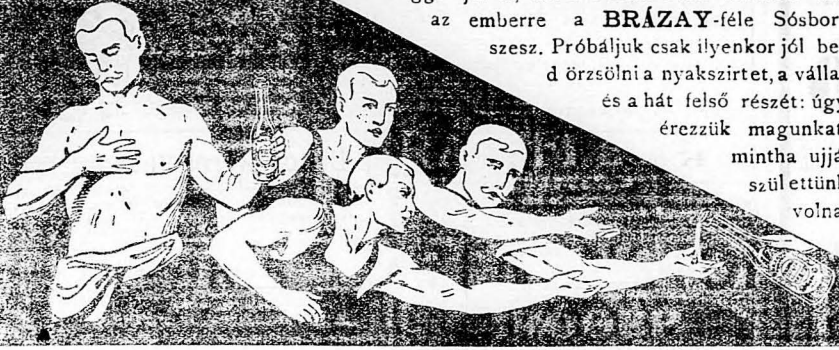
— A vásárhely-nagyszentmiklósi vasút végrehajtó bizottsága, Meskó Sándor dr. Csana vármegyei főispán elnökletével, f. hó 15-én gyűlést tartott Makón. A gyűlés legérdekesebb tagya volt az új vasút első forgalmi adatainak a bemutatása, mely adatok szép reményekre jogosítják az érdekeltséget. A 2.425 korona éven ugyanis 13.242 korona, ez év január havában pedig 3570 korona tiszta jövedelme volt a vasútnak, ami teljesen kielégítőnek mondható, miután a vasút makó-nagyszentmiklósi vonalrésze csak a múlt évi december végén nyílt meg.

— Gazdákat érdeklő kirúrii ítelet. A kúria legközelebb igen fontos ügyben mondott elvi jelentőségű íteletet. Kimondotta

Brázay-féle Sósbornesz

Minden munka után, akár testi, akár szellemi fáradtsággal jár is, csodálatosan üdítő hatással van az emberre a BRÁZAY-féle Sósbornesz. Próbáljuk csak ilyenkor jól bedörzsölni a nyakszirtet, a vállat és a hát felső részét: úgy érezzük magunkat, mintha ujja szül ettünk volna.

BRÁZAY

ELADÓ takarékpénztári RÉSZVÉNYEK

Kilencz darab „Szentesi takarékpénztári” részvény eladó.

Hol? — Megmondja a lap kiadóhivatala.

1789. sz. 1904.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Pünkösdi országos vásár

f. évi május hó 26-tól bezárólag május hó 30 ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása

az országos vásarra május hó 29 től, csütörtökön reggel 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1904. évi ápril. 20.

A városi főkapitányságtól

2-2

Bárd Rezső,
főkapitány.

Bánati fő-, szarvasmarha-, juh- és sertésvásár Gyümölcs-, mezőgazdasági- kereskedelmi, és iparvásár.

XXIV-ik magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték

melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonyczélúakra fog fordítatni. Ezen sorsjátéknak 7691 nyereménye van 365.000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona,
továbbá:

1 főnyeremény	— — — 50.000 kor.	20 nyeremény a	— — — 500 kor.
1 „	— — — 20.000 „	50 „	— — — 100 „
1 „	— — — 10.000 „	100 „	— — — 50 „
2 nyeremény a	— — — 5.000 „	1.000 „	— — — 20 „
5 „	— — — 2.000 „	6.500 „	— — — 10 „
10 „	— — — 1.000 „		

Huzás visszavonhatatlanul 1904 június 30-án.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedelmi igazgatóságnál Budapesten (Vampalota.) valamennyi posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasúti állomáson s a legtöbb dohánytözsdében és váltóüzletben.

Magy. kir. Lottójövedelmi igazgatóság.

Tavaszi és nyári évad 1904.

Valódi brünni kelmék

Egy maradék 3.10 | 7-8 10 kor jó
hosszú, teljes férföl- | 12-14 kor. jobb
tényt (kabát, nadrág és | 16-18 kor. finom
mellényt) kiad csak | 21 kor. legfinom.

Egy maradék fekete szalonöltönyből 20 kor — valamint felöltőszöveteket, türisztalódent, selyemkangarut stb gyári áron kívül szét a realitásnak és szoliditáknak elismert szövetgyári raktár 30 5.

Siegel-Imhof Brünnenben.

Minták ingyen és bérmentve. Mintához küldésért jótállás.

Magánvevők előnyei, hogy szövetet közvetlen a fenti cégnél, a gyárból rendelhetnek, jelentékenyek.

Olcsó 4% kamatú

jelzálog pénzkölcsön 15—50 évre megfelelő törlesztéssel a birtok háromnegyed értékéig, valamint jég-, tűz- és általánosbiztosításokról legolcsóbb díjtétel mellett felvilágosítással szolgáldíjmentesen Hoffmann Jakab divatárú kereskedő Szentés, Haris-ház. — Ugyanitt kaphatók céplő gépekhez szükséges, miniszteri körrendelet értelmében berendezett mentő szelvények és egyes tetszerelések. 3-1

Nád eladás a Tiszapartján!

Károlyi József a Tisza partján állandó nádraktárt tart, hol igen jaszegni és verébe való nád mindenkor kedvező árban kapható.

A nád eladásával Molnár Bálint, Székely József fakereskedő úr csepe van megbízva. 3-1

Déli jég- és viszontbiztosító-társaság.

Alapítvánnyal 1904-ben a es. kir. Adria bi biztosító-társulat védnöksége alatt Budapest, Váci-utca 20. sz.

Intéző: BÁRÓ PODMANICZKY FRIGYES.

Az intézet vagyoni állása 1903. évi december 31-én.

Biztosítási alapok	korona fill.	korona fill.
1. Pénzügyi állomány		9812 40
2. Hitelbiztosítók és bankoknál rendelkezésre álló követelések		1,159,299 55
3. Előre fizetett a számadései év ártól való felmértő alapján	5,075,075 20	5,082,324 55
4. Kérelmek várakozó- és kerületi ügyekben		428,290 40
5. Tiszasági társaságoknál felmértő		401,316 11
		1,709,930
A közzéadott években esedékes fizetési közege		2,450,128 11

A biztosítási alapok elhelyezése.	korona fill.	korona fill.
1. Biztosítványok		3,000,000
2. Tőke tartalékok		377,731 61
3. Jégkölcsön-tartalék		1,159,000
4. Ártólépésmegelőzési tartalék		25,872 04
5. Jégdíj-tartalék		417,170 08
6. Tűzdíj-tartalék		548,268 88
7. Feligazított károk tartalék		303,996 23
8. Különböző hitelző		30,324 92
9. Előző évi nyér. egyenleg-áthozat		28,106 47
10. Forgalmi nyereség		202,042 72
		7,076,038

A biztosítási díjak igen jutányosok s a felmértő károk a leggyorsabban és leg pontosabban térítetnek meg. Biztosítási ajánlatokat a legfontosabb feltételek mellett elfogadnak és közlelbi felvilágosításokat készségesen adnak a „Déli jég- és viszontbiztosító-társaság” magyarországi osztálya, valamint összes vezér-, fő- és kerületi ügynökei.

Füügynökség: Fránkl Albert.

Magyar Országos Központi Takarékpénztár

BUDAPESTEN, Deák Ferencz-utca 7. szám.

engedélyez a legkedvezőbb feltételek mellett 3-1.

törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra

a kimutatott földadó, vagy a színhelyen fogatosított becslés alapján.

Kölcsönkérvényekhez a telexkönyvi kivonat és kataszteri birtokir hitelesített alakban csatolandó.

A legkisebb engedélyezhető kölcsön 2000 kor. Drága kölcsönök convertáltak olcsóbbakra.

Bárminemű kérdések a fenti címhez intézve, gyors elintéztést nyernek.

Erzsébet királyné alap-sorsjáték

0 cs. és kir. fenség FERENCZ FERDINAND főherceg úr legmagasabb védnöksége alatt.

Főnyeremény

100.000

korona értékű, továbbá nyeremények 10000, 5000, 3000, 2000, 1600, 1000 kor. stb. stb.

összesen 7000 nyeremény.

Egy sorsjegy 1 kor.

Hózas visszavonhatlanul 1904. május 28-án hatósági ellenőr zéssé

Elárúsító helyek Szentesen:

- Szépe Károly
- Stark Nándor
- Untermyller Ernő
- Eisler Lajos

az Erzsébet Királyné sorsjáték fiókkeze lősegnél, Budapesten, V. Nádorútcza 23. 6—5

Ne vegyen senki hangszert

mig **Reményi Mihály** műhangszerész cs. és kir. szabadalom-tulajdonos, a Magyar királyi zene-akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI. Király u. 44/II.

K A V É

	Kilója
	Korona
Reklám kávé Santos faj, tiszta	1.80
Cappellor háztartási kávé, tiszta ízű	2.—
Jamsika nagyszemű világos	2.20
Domingó előkelő jó kávé, Jáva faj	2.40
Seylon Salvador Cuba faj	2.69
Jáva kávé liberáliában óriás nagy	2.40
Legf. Malabár vagy Martink	2.80
Legfinomabb és nagyszemű Cuba	320től
Jortorico, Mecca vagy arany Jáva	360-ig
Gyöngykávé minden faj	240től
	360-ig

Biztos keresetet nyújtunk minden állású egyéneknek, sorjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. Nem részlet-üzlet. Ajánlatok intézendők „Sorjegy letéti bank”-hoz, Budapest, VIII. József-körút 16.

Megjelent.

Első legnagyobb magyar szabásati magántanulási tankönyv, 350 oldal, 410 rajzzal, fűzve 10 korona, kötve 12 korona, férfi és női szabók részére. Fehérmű szakkönyv ára 1 korona. Szabászatintésványokat elfogadok. Mehr Sámuel, okl. műszabásztanító. Budapest, VII. Kazinczy-utca 36/H.

Szerelők és bádógosok figyelmébe!

Augenstein Hugó, Budapest, VII. Wesselényi-u. 11/a. Mindennemű ivólámpák és csillárok és az összes világítási felszerelési anyagok raktáron. Különböző sárga- és vörösre asztali lámpák. Pragan Alvis fémárgyára. Bécs—Budapest. Specialista világítási cikkekben.

A FÖLDES féle Margitoréme legjobb a világon. Hatása csodás. Legnői szépség kitünőbb a nap és szél befolyása ellen. elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkiválóbb és legbiztosabb a vegy-tiszta, teljeseen ártalmatlan.

FÖLDES-féle MARGIT-CRÉME Utazásoktól óvunk! Törvényesen védett!

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt látványt szeplőt, májfoltot, pattanást börtájkát (Mittesser és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, és az arcot fehérré, simává változtatja, üdít és fiatalít.

Ára kis tégely 1 k. nagy 2 kor.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő.

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész, ARAD.

Kapható minden gyógyszerüzletben, drogeriában és illatszert kereskedésben.

Kiváló töltött-cikkek Főraktár Szentesen Margit hülgypor (3 színben kor., 120 Boczky György Margit szappan 70 fill. és ifj. Margit fogpén 1 kor. Varady Lajos (Zahnpaste) Margit arcviz 1 k. gyógyszerüzletben.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen Legjobb szepítő szer.

A hölgyvilág részére!

Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját a

Guschelbauer Antal-féle szabályozható

Női derék-szabászáti készülék

segélyével, anélkül, hogy szabászáti rajtot tanult volna. — Eme készülék minden testalkat részére **szabályozható**. Akadémián vizsgáztam. — Számos elismerő levelet kaptam minden országból. — Minden államban törvényileg védve és szabadalmazva

Egy készülék ára 3 korona utánvét mellett.

GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON.

Képviselők minden helységben keresetnek. — Magyarazotokat ingyen küldök. 52—7

Minden verő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie) Camis és Stock Barcolában, Triest mellett ajánlja belsőldi

GYÖGY COGNAC-JÁT

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

Egy palack 5 kor. fél palack 2 kor. 60 fillér. 10 palack rendelésénél 10% árengedmény.

Egyedüli elárúsító Szentesen **Szépe Károly** fűszerkereskedő. 52—45

Minden verő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Valódi borpárolat. Valódi borpárolat.

Meggyőződés Hasznot hoz!

Győződjék meg egy próba megrendeléssel árunk szenzációs olcsóságáról és áraink elérhetetlenül szolid minőségéről!

Feltétlenül leggazdagabb választék

Legutolsó udjóságokból **gyapjú-, mosó- és selyemárúkbán, női és féfi-konfekció, kalapok** és minden más ruházati cikkekben, **szőnyegek, terítők és függönyökben, vászonárúkbán** stb. stb.

Minden, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig elismerten szolid és izléses.

20-13

CSÁSZ. ÉS KIR.

UDVARI SZÁLLITÓK

LUDWIG Z W I E B A C K ÉS FIVÉRE

Bécs, VI/2. Mariahilferstrasse CSAK III.

A monarchia egyetlen árúháza, mely versenyre kiváló árai dacára minden 15 KOR. fölül megrendelést portamentesen szállít.

Megtekintésre érdemes mintagyűjteményeket kezességgel szolid gyapjú-, mosó és selyemárúkból kiváratva ingyen és bérmentve. Gyönyörűen illusztrált divatkatalógusokat

Legnagyobb nyeresémny esetleg
600000 márka

Szerencse jelentés!

A nyeresémnyekért az állam szavatol

Meghívás a Hamburg állam által biztosított

nagy pénzsorsjáték nyeresémny esélyeiben való részvételre, amelynél

9 millió 385.660 márkát okvetlenül nyerni kell.

Ez előnyös pénzsorsjáték főnyeresémnyei a következők: a lehető legnagyobb nyeresémny a legszerencsésebb esetben 600000 márka.

1 jutalom	a 300000 márka	4	>	30000	márka
1	200000	4	>	20000	
1	50000	3	>	15000	
1	45000	16	>	10000	
2	40000	31	>	5000	
1	35000	100	>	3000	
1	30000	128	>	2000	
1 nyeresémny	100000	515	>	1000	
1	60000	686	>	300	
1	50000	164	>	200	
1	40000				

A sorsjáték, mely 7 osztályból áll, összesen 96000 sorsjegyből áll, melyekre 46530 nyeresémny és 8 jutalom esik, úgy hogy csaknem fele a sorsjegyeknek biztosan nyer.

A legmagasabb nyeresémny az I. osztályban, a legszerencsésebb esetben 50000 márka, mely a II. osztályban 55000, a III.-ban 60000, a IV.-ben 70000, a V.-ikben 75000 a VI.-ikban 80000 és a VII.-ikben 600000 márka.

Az első oszt. ra, melynek húzása hatóságilag van megállapítva, a sorsjegy ára:

Egész eredeti sorsjegy csak 6 márka = 7 korona. Fél-sorsjegy csak 3 márka = 3 50 korona. Negyed sorsjegy csak 1 50 márka = 1.75 korona.

A következő osztályok betétei, valamint a pontos nyeresémnyjegyzék az állami címerrel ellátott hivatalos sorsolási tervezetből látható, melyet kívánatra ingyen és bérmentve előre megküldök.

A résztvevők mindegyike a húzás után azonnal megkapja tőlem, külön felszólítás nélkül, a hivatalos sorsolási jegyzéket.

A nyeresémnyének kifizetését és szétküldését az érdekeltekhez azonnal közvetlenül és titoktartás mellett eszközölöm.

Megrendeléseket postautalványon vagy utánvétellel kérek. 16-11

A húzások közelgése folytán forduljon tehát megrendelésével azonnal, de legkésőbb

tolyó évi május 26-ig bizalommal

Hechscher Sámuel sen. banküzletéhez, Hamburgban.

30 év óta Elsőrendű
Évi gyártmány 49 000 kerékpár.

Árjegyzékben
Egyen és bér-
mentve.
Csehország.
Premiüművek, EGÉR.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziorv., amely már több mint 34 év óta megbízható bebizonyosodott alkalmazhatók kizárva, csúszal és megbűcsöklés.
Intés. Súlyosabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokba „Horgony” vejjegygyel és a „Richter” csomagjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legújabb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerész részről Budapestben.
Készítők: F. Ad. és Iarsa, 1000 Budaörsi úti szállítók, Budapestben.